

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ NỘI VỤ

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH QUỐC GIA

CHU THỊ KHÁNH LY

**PHÁT TRIỂN VĂN HÓA HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN LÝ CÔNG

HÀ NỘI - 2018

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ NỘI VỤ

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH QUỐC GIA

CHU THỊ KHÁNH LY

**PHÁT TRIỂN VĂN HÓA HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ**

Chuyên ngành: Quản lý công

Mã số: 9 34 04 03

Người hướng dẫn: 1. PGS.TS. Đào Thị Ái Thi

2. TS. Trịnh Thanh Hà

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN LÝ CÔNG

HÀ NỘI - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của bản thân tôi. Các số liệu và tư liệu được trình bày trong Luận án là hoàn toàn trung thực, có nguồn gốc rõ ràng. Tôi xin chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Hà Nội, tháng năm 2018

TÁC GIẢ

LỜI CẢM ƠN

Đề hoàn thành luận án tiến sĩ Quản lý công “*Phát triển văn hóa hành chính nhà nước Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế*”, tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

- Lãnh đạo Học viện Hành chính Quốc gia, Khoa Sau đại học, Khoa Văn bản và Công nghệ hành chính cùng các đơn vị khác trong Học viện Hành chính Quốc gia đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tác giả trong quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện Luận án.

- PGS.TS. Đào Thị Ái Thi và TS. Trịnh Thanh Hà đã hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và trách nhiệm trong suốt quá trình nghiên cứu Luận án.

- Các giáo sư, phó giáo sư, các nhà khoa học, quý thầy, cô, các đồng nghiệp đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu trong suốt quá trình tác giả nghiên cứu và hoàn thành Luận án.

- Các cơ quan hành chính nhà nước ở Trung ương và địa phương, đặc biệt là UBND TP. Hà Nội, UBND TP. Đà Nẵng, UBND TP. Lào Cai, UBND TP. Hồ Chí Minh; Bộ Nội vụ; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Bộ Thông tin và Truyền thông; Bộ Ngoại giao đã giúp đỡ tác giả trong quá trình tiếp cận và khảo sát thực tiễn.

Trân trọng cảm ơn.

Hà Nội, tháng năm 2017

TÁC GIẢ

Chu Thị Khánh Ly

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu	3
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	4
4. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu	5
5. Giả thuyết nghiên cứu, câu hỏi nghiên cứu	7
6. Đóng góp mới của đề tài	9
7. Cấu trúc của Luận án	9
Chương 1 TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ CÁC VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	10
1.1. Các công trình nghiên cứu văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ hệ thống	10
1.1.1. Các công trình nghiên cứu trên thế giới	10
1.1.2. Các công trình nghiên cứu trong nước	13
1.2. Các công trình nghiên cứu văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ tổ chức	15
1.2.1. Các công trình nghiên cứu trên thế giới	15
1.2.2. Những công trình nghiên cứu trong nước	16
1.3. Các công trình nghiên cứu văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ cá nhân	17
1.3.1. Các công trình nghiên cứu trên thế giới	17
1.3.2. Các công trình nghiên cứu ở Việt Nam	19
1.4. Đánh giá tổng quan về tình hình nghiên cứu và những vấn đề đặt ra đối với luận án	20
1.4.1. Những kết quả đạt được của các công trình nghiên cứu	20
1.4.2. Những vấn đề đặt ra đối với luận án	23
Chương 2 CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ	25
2.1. Các khái niệm	25
2.1.1. Hành chính nhà nước	25
2.1.2. Văn hóa	26
2.1.3. Văn hóa hành chính nhà nước	27
2.1.4. Văn xã hội	42
2.2. Phát triển văn hóa hành chính nhà nước	45
2.2.1. Quan niệm về phát triển	45

2.2.2. Phát triển văn hóa hành chính nhà nước trong mối quan hệ với biến đổi xã hội	48
2.2.3. Đặc trưng phát triển văn hóa hành chính nhà nước	49
2.2.4. Một số yếu tố tác động đến phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	51
2.3. Bối cảnh hội nhập quốc tế và yêu cầu phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	56
2.3.1. Bối cảnh hội nhập quốc tế và quá trình hội nhập quốc tế ở Việt Nam	56
2.3.2. Yêu cầu phát triển văn hóa hành chính nhà nước Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế.....	63
2.4. Bài học kinh nghiệm về phát triển văn hóa hành chính nhà nước trong bối cảnh hội nhập quốc tế của một số quốc gia	66
2.4.1. Kinh nghiệm của Nhật Bản về phát triển văn hóa hành chính nhà nước ...	66
2.4.2. Kinh nghiệm Hàn Quốc về xây dựng và phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	67
2.4.3. Kinh nghiệm Singapore về xây dựng và phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	68
2.4.4. Kinh nghiệm của Trung Quốc về phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	69
2.4.5. Bài học kinh nghiệm quốc tế cho Việt Nam về việc phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	70
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN VĂN HÓA HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ	73
3.1. Thực trạng phát triển văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ hệ thống.....	73
3.1.1. Thực trạng định hướng chiến lược phát triển văn hóa hành chính trong nền hành chính nhà nước	73
3.1.2. Thực trạng hiện thực hóa các giá trị văn hóa hành chính trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước	79
3.2. Thực trạng phát triển văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ tổ chức...91	
3.2.1. Thực trạng phát triển yếu tố vật chất của văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ tổ chức.....	93
3.2.2. Thực trạng phát triển yếu tố tinh thần của văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ tổ chức.....	96
3.3. Thực trạng phát triển văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ cá nhân.....	103
3.3.1. Thực trạng phát triển yếu tố vật chất của văn hóa cá nhân	103
3.3.2. Thực trạng phát triển yếu tố tinh thần của văn hóa cá nhân.....	108
3.4. Đánh giá chung.....	119
3.4.1. Đánh giá sự tác động của thể chế đến việc phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	119

3.4.2. Đánh giá tác động của tổ chức bộ máy đến việc phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	122
3.4.3. Đánh giá tác động của yếu tố năng lực cán bộ, công chức trong việc phát triển văn hóa hành chính nhà nước	124
3.4.4. Đánh giá tác động của yếu tố vật chất trong việc phát triển văn hóa hành chính nhà nước.....	127
Chương 4. GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN VĂN HÓA HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ.....	130
4.1. Định hướng phát triển văn hóa hành chính nhà nước Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế.....	130
4.1.1. Phát triển văn hóa hành chính nhà nước Việt Nam xuất phát từ quan điểm của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước về văn hóa	130
4.1.2. Phát triển văn hóa hành chính nhà nước đáp ứng yêu cầu cải cách hành chính và hội nhập quốc tế	131
4.2. Các giải pháp nhằm phát triển văn hóa hành chính nhà nước Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế.....	132
4.2.1. Giải pháp phát triển văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ hệ thống	133
4.2.2. Giải pháp phát triển văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ tổ chức	143
4.2.3. Giải pháp phát triển văn hóa hành chính nhà nước ở cấp độ cá nhân	150
4.3. Mối quan hệ giữa các giải pháp	154
4.4. Khảo sát mức độ cần thiết và tính khả thi của những giải pháp phát triển văn hóa hành chính nhà nước Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế.....	155
4.4.1. Mức độ cần thiết.....	155
4.4.2. Tính khả thi.....	156
4.5. Kiến nghị.....	157
4.5.1. Kiến nghị từ phía cơ quan hành chính nhà nước	157
4.5.2. Kiến nghị đối với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ hành chính	158
4.5.3. Kiến nghị đối với cán bộ công chức	158
4.5.4. Kiến nghị đối với người dân, tổ chức, công chúng.....	158
KẾT LUẬN	159
DANH MỤC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	160
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	162

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	Từ viết tắt	Cụm từ đầy đủ
1	CBCCVC	Cán bộ, công chức, viên chức
2	CBCC	Cán bộ, công chức
3	CCHC	Cải cách hành chính
4	CNTT	Công nghệ thông tin
5	HCNN	Hành chính nhà nước
6	HNQT	Hội nhập quốc tế
7	HCNN	Hành chính nhà nước
8	KTQT	Kinh tế quốc tế
9	KTTTr	Kinh tế thị trường
10	KTTT	Kinh tế tri thức
11	TTHC	Thủ tục hành chính
12	VHCS	Văn hóa công sở
13	VHCT	Văn hóa chính trị
14	VHDN	Văn hóa doanh nghiệp
15	VHHC	Văn hóa hành chính
16	VHTC	Văn hóa tổ chức
17	VHHCNN	Văn hóa hành chính nhà nước
18	VXH	Vốn xã hội

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: Đánh giá của người dân về các giá trị VHHCNN mong muốn hiện thực trong hoạt động HCNN	78
Bảng 3.2: Đánh giá của CBCC về văn hóa truyền thống trong tổ chức.....	99
Bảng 3.3: Đánh giá của CBCC về các phương thức chia sẻ thông tin, phối hợp công việc trong tổ chức	101
Bảng 3.4: Đánh giá của CBCC về thực hiện văn hóa trang phục của CBCC tại cơ quan HCNN.....	104

DANH MỤC BIỂU

Biểu đồ 3.1: Đánh giá của người dân về mức độ minh bạch trong cung cấp thông tin của cơ quan HCNN đối với người dân	82
Biểu đồ: 3.2: Đánh giá của người dân về việc đóng góp ý kiến vào dự thảo các văn bản pháp luật trước khi ban hành	83
Biểu đồ: 3.3: Đánh giá niềm tin của người dân đối với CBCC, cơ quan HCNN các cấp và nền hành chính quốc gia	86
Biểu đồ 3.4: Đánh giá của người dân về bài trí, môi trường làm việc	93
tại các cơ quan HCNN.....	93
Biểu đồ 3.5: Tần suất người dân sử dụng cổng thông tin điện tử của Chính phủ và các cơ quan hành chính nhà nước địa phương	95
Biểu đồ 3.6: Đánh giá của CBCC về lương cơ bản và Phụ cấp/thưởng :	96
Biểu đồ 3.7: Đánh giá của CBCC và người dân về kiến thức, kỹ năng của CBCC	106
Biểu đồ 3.8: Đánh giá của CBCC và người dân về mức độ phù hợp trong giao tiếp giữa CBCC và người dân	109
Biểu đồ 3.9: Nhận định sự khác biệt về quan niệm của CBCC ở các vùng văn hóa khác nhau về thái độ phục vụ người dân	110
Biểu đồ 3.10: Ý kiến của CBCC về vị trí, bổn phận chức nghiệp của CBCC	110
Biểu đồ 3.11: Đánh giá của CBCC về tinh thần, thái độ phục vụ người dân..	111
Biểu đồ 3.12: Ý kiến của CBCC và người dân về việc thực hiện văn hóa xin lỗi	112
của CBCC đối với người dân	112
Biểu đồ 3.13: Đánh giá của CBCC về văn hóa người đứng đầu cơ quan HCNN	118